

D E C I Z I E

16 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu,

Judecătorii

Vera Macinskaia, Valentina Clevadi,
Tamara Chișca-Doneva, Ion Vîlcov,

examinînd recursul declarat de către Odobescu Anatolie, în pricină civilă la cererea de chemare în judecată a lui Anatolie Odobescu împotriva Societății pe Acțiuni “Tutun – CTC” privind anularea sancțiunii disciplinare,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2012, prin care s-a respins apelul declarat de către Odobescu Anatolie, s-a admis cererea de apel declarată de Societatea pe Acțiuni “Tutun – CTC”, s-a casat parțial hotărîrea Judecătoriei Ciocana din 29 iunie 2012,

C O N S T A T Ă :

La 09 septembrie 2011 Anatolie Odobescu a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva SA “Tutun – CTC” privind anularea sancțiunii disciplinare.

În motivarea acțiunii, Anatolie Odobescu a invocat că, este angajat în calitate de șef al subdiviziunii Direcției aprovizionare tehnico-materială și depozitare al SA „Tutun-CTC”. Iar, la data de 30 iunie 2011 salariatului i-a fost adus la cunoștință ordinul nr. 278ru din 23 iunie 2011, privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare în temeiul art. 206 alin 1), lit.b) Codul muncii și lipsirea de premiu pentru luna iunie.

Consideră, Odobescu Anatolie că, ordinul nominalizat este neîntemeiat, deoarece angajatorul trebuie să indice expres în ordin temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii, însă în ordinul contestat angajatorul nu a indicat care obligații de serviciu, reguli de muncă stabilite de contractul de muncă, actele locale, legislația

vigoare au fost încălcate de către salariat. Drept temei de aplicare a sancțiunii angajatorul indică raportul anchetei de serviciu prin care s-a stabilit că i-a fost cauzat un prejudiciu în rezultatul utilizării neeficiente a mijloacelor creditare la achiziționarea materiei prime. Angajatorul i-a aplicat salariatului sancțiune disciplinară în lipsa unui temei de fapt și de drept, fapt ce contravine art. 210 Codul muncii.

Menționează, Odobescu Anatolie că, la fel sancțiunea disciplinară a fost aplicată peste termenul de prescripție, prin urmare fiind lipsit neîntemeiat și de premiu. Prin aplicarea sancțiunii ilegale și lipsirea de premiu, angajatorul a cauzat salariatului prejudicii morale, care s-au manifestat prin suferințe psihice și fizice din motiv că i s-a lezat reputația profesională, pe când salariatul activează de mult timp la SA „Tutun CTC” și nu a fost supus unor sancțiuni disciplinare. Astfel, Odobescu Anatolie a evaluat că prejudiciul moral ar putea fi compensat prin încasarea de la SA „Tutun CTC” a sumei bănești în mărime de 100.000 lei.

Solicită Odobescu Anatolie, anularea parțială a ordinului nr. 278ru din 23 iunie 2011 privind aplicarea sancțiunii disciplinare în privința sa, obligarea de a achita premiul, încasarea penalităților de întârziere și repararea prejudiciului moral.

Ulterior, la 11 mai 2012, pe parcursul examinării cauzei, Odobescu Anatolie și-a concretizat cerințele, solicitând încasarea de la SA „Tutun CTC” a primei pentru luna iunie 2011 în mărime de 15.166,40 lei, neachitat în temeiul ordinului contestat, încasarea penalităților de întârziere pentru perioada 15 iulie 2011 -11 mai 2012 în mărime de 4.580,25 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 12.453,40 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana din 29 iunie 2012, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată a lui Odobescu Anatolie împotriva “Tutun-CTC” SA și s-a anulat parțial ordinul nr. 278ru din 23 iunie 2011, în partea ce ține de sancțiunea disciplinară aplicată reclamantului Odobescu Anatolie în formă de mustrare, s-a încasat de la SA “Tutun-CTC” în beneficiul lui Odobescu Anatolie cheltuielile de judecată în sumă de 5.000 lei, în rest acțiunea fiind respinsă și s-a încasat de la SA “Tutun-CTC” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 100 lei.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 21 noiembrie 2012, a respins apelul declarat de către Odobescu Anatolie. A admis cererea de apel declarată de SA „Tutun CTC”. S-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Ciocana din 29 iunie 2012 și s-a emis o hotărâre nouă prin care s-a respins pretenția lui Odobescu Anatolie privind anularea parțială a ordinului nr. 278ru din 23 iunie 2011, în partea ce ține de sancțiunea disciplinară aplicată lui Odobescu Anatolie în formă de mustrare și cerința lui Odobescu Anatolie privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 12.453,40 lei. S-a menținut hotărârea Judecătoriei Ciocana din 29 iunie 2012 în partea respingerii pretenției lui Odobescu Anatolie privind încasarea primei pentru luna iunie 2011 în mărime de 15.166,40 lei, neachitată în temeiul ordinului contestat și încasarea penalităților de întârziere pentru perioada 15 iulie 2011 – 11 mai 2012 în mărime de 4.580,25 lei.

La 15 aprilie 2013, Odobescu Anatolie a înaintat cerere de recurs solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2012 cu menținerea hotărârii Judecătorei Ciocana din 29 iunie 2012 în partea anulării parțiale a ordinului nr. 278ru din 23 iunie 2011 în partea ce ține de sancționare, anulării sancțiunii disciplinare aplicate prin ordinul nr. 278ru din 23 iunie 2011 în formă de mustrare și încasării de la SA “Tutun CTC” a cheltuielilor de judecată în sumă de 5.000 lei, casarea parțială a hotărârii Judecătorei Ciocana din 29 iunie 2012 în partea respingerii cerințelor privind încasarea de la SA “Tutun CTC” a primei pentru luna iunie 2011 în mărime de 15.166,40 lei, penalității de întârziere în mărime de 4.580,25 lei pentru neachitarea primei în perioada 15 iulie 2011 – 11 mai 2012, prejudiciului moral în mărime de 100.000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 7.453,40 lei.

Conform prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 21 noiembrie 2012 și a fost recepționată de către Odobescu Anatolie la 15 februarie 2013. Iar, cererea de recurs a fost depusă la 15 aprilie 2013, fiind depusă în termen.

Drept temei ale recursului înaintat, s-a invocat că, concluziile primei instanțe și a instanței de apel sînt în contradicție cu circumstanțele pricinii, deoarece au fost aplicate eronat normele de drept material.

Examinînd argumentele invocate în recurs în raport cu actele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC RM, instanța, după ce judecă recursul, este în drept, să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărîrea primei instanțe.

Conform art. 206 alin. (1) Codul Muncii, pentru încălcarea disciplinei de muncă, angajatorul are dreptul să aplice față de salariat următoarele sancțiuni disciplinare: avertismentul; mustrea; mustrea aspră; concedierea (în temeiurile prevăzute la art.86 alin.(1) lit.g)-r)).

Conform art. 210 alin. (2) din Codul muncii, ordinul (dispoziția, decizia, hotărîrea) de sancționare, cu excepția sancțiunii disciplinare sub formă de concediere conform art.206 alin.(1) lit.d) care se aplică cu respectarea art.81 alin.(3), se comunică salariatului, sub semnătură, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data emiterii, iar în cazul în care acesta activează într-o subdiviziune interioară a unității (filială, reprezentanță, serviciu desconcentrat etc.) aflate în altă localitate – în termen de cel mult 15 zile lucrătoare și produce efecte de la data comunicării. Refuzul salariatului de a confirma prin semnătură comunicarea ordinului se fixează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților.

Din materialele anexate la cauză rezultă că, Odobescu Anatolie a fost angajat la SA “Tutun – CTC” în calitate de șef al secției de achiziții. La 23 iunie 2011, SA “Tutun CTC” a emis ordinul nr. 278ru cu privire la rezultatele anchetei de serviciu,

prin care Odobescu Anatolie i s-a aplicat mustrare și s-a lipsit de primă pentru luna iunie curent.

Colegiul constată întemeiată concluzia instanței de fond, precum că, devierile de la procedura de achiziții, descrise în ordinul contestat, Odobescu Anatolie fiind sancționat pentru neasigurarea controlului asupra activității acestuia. Totodată, ordinul nu specifică prin care acțiuni/inacțiuni s-a exprimat lipsa controlului, și care anume obligații nu au fost îndeplinite de acesta. În acest sens ordinul contestat conține numai mențiunea că obligațiile neexecutate de Odobescu Anatolie sînt expres prevăzute în fișile de post.

Reieșind din caracterul și condițiile de comitere a încălcării invocate de SA “Tutun – CTC”, instanța de fond a considerat că, costatarea acesteia de către administrația întreprinderii a devenit posibilă și necesară chiar la momentul efectuării importurilor de mărfuri necomandate. Însă, cu certitudine constatarea încălcării s-a efectuat de SA “Tutun-CTC” prin emiterea ordinului nr. 54 din 20 mai 2011 cu privire la instituirea unei comisii.

Astfel, prin acest ordin s-a constatat că, secția achiziții nu pe deplin își exercită obligațiile sale funcționale, sînt specificate neajunsurile în activitatea secției, și este ordonată instituirea comisiei pentru efectuarea anchetei de serviciu. Totodată s-a dispus că ancheta de serviciu se va efectua pînă la 27 mai 2011, adică în termen de 7 zile. Raportul pe marginea anchetei de serviciu a fost întocmit pe 30 mai 2011. Ordinul de sancționare a fost emis pe 23 iunie 2011 și adus la cunoștință lui Odobescu Anatolie la 30 iunie 2011.

Instanța de recurs reține, că instanța de fond corect a concluzionat că, cerința privind anularea parțială a ordinului nr. 278ru din 23 iunie 2011 în partea ce ține de sancționare lui Odobescu Anatolie urmează a fi admisă, deoarece conform art. 209 din Codul muncii, sancțiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai tîrziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical. Sancțiunea disciplinară nu poate fi aplicată după expirarea a 6 luni din ziua comiterii abaterii disciplinare, iar în urma reviziei sau a controlului activității economico-financiare – după expirarea a 2 ani de la data comiterii. În termenele indicate nu se include durata desfășurării procedurii penale.

În același timp, Colegiul argumentează că, în privința cerinței de obligarea a SA „Tutun-CTC” de a achita premiul pentru luna iunie 2011 în mărime de 15.166,40 lei, instanța de fond corect a concluzionat că este neîntemeiată. Deoarece stimularea sub formă de premiu este un drept al angajatorului și nu o obligațiune.

Conform art. 203 alin. (1) Codul Muncii, pentru succese în muncă, angajatorul poate aplica stimulări sub formă de: mulțumiri; premii; cadouri de preț; diplome de onoare.

De asemenea, și respingerea încasării prejudiciul moral cauzat și-a găsit confirmare în ședința de judecată, întrucît angajatorul nu poate fi obligat la repararea prejudiciului moral, nefiind prezentate de Odobescu Anatolie probe în acest sens, în

acelaș timp instanța de judecată a considerat satisfacererea acesteia suficientă și echitabilă prin faptul constatării ilegalității ordinului nr. 278ru din 23 iunie 2011 și anularea acestuia.

Astfel, Colegiul consideră că, instanța de fond a examinat pricina sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristice raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic. De asemenea, în cadrul judecării pricinii, instanța de judecată a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptul la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

Instanța de recurs conchide că decizia Curții de Apel Chișinău este pasibilă casării din considerentul aplicării și interpretării eronate de către aceasta a normelor legale.

Avînd în vedere cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca fiind întemeiat, cu casarea deciziei recurate și menținerea în vigoare a hotărîrii instanței de fond.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. a) CPC RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către Odobescu Anatolie.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2012, în pricină civilă la cererea de chemare în judecată a lui Anatolie Odobescu împotriva Societății pe Acțiuni “Tutun – CTC” privind anularea sancțiunii disciplinare și se menține hotărîrea Judecătoriei Ciocana din 29 iunie 2012.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte

Iulia Sîrcu

Judecător

Vera Macinskaia

Judecător

Valentina Clevadi

Judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecător

Ion Vîlcov